

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

16.10.2025

Vår ref:

2022/32851

Deres dato:

Deres ref:

Lier kommune
Postboks 205
3401 LIER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Agnes Nygaard Andenæs, 32 26 68 12

Lier - Vi trekker innsigelsen til detaljregulering for ny hovedvannforsyning fra Kleivdammen til Gjellebekk

Vi viser til tidligere dialog i saken, sist ved brev datert 10. september 2025.

I brevet anså vi de fleste innsigelsene til detaljregulering for ny hovedvannforsyning fra Kleivdammen til Gjellebekk som løst. Vi stod imidlertid på én innsigelse:

«Etter vår vurdering, kan vi anse den del av innsigelsen som ligger utenfor landskapsvernområdet som løst. For den del som gjelder landskapsvernområde, **viser vi til at vi ikke kan anse denne innsigelsen som løst før forholdet til verneforskriften er avklart.** (...) Vi venter fortsatt på svar fra Klima- og miljøverndepartementet på svar på hvordan verneforskriftens § V punkt 5 skal forstås, sist vedurring i august og i september. Vi fortsetter oppfølgingen overfor departementet, og skal gjøre det klart at kommunen har behov for et snarlig svar.»

Forskrift om vern av Gjellebekkmyrene naturreservat og Tranby landskapsvernområde (fastsatt ved kgl.res. av 30. juni 1978) § V nr. 5 lyder:

Planer om nybygg, anlegg, herunder skogsveger og andre veganlegg eller innretninger kan ikke settes i verk uten godkjenning fra Miljøverndepartementet.

Vi har nå fått svar fra Miljødirektoratet med hensyn til hvordan verneforskriften skal forstås, og herunder hva som er riktig saksgang i plansaken. I henvendelse til oss, skriver de:

«Ordlyden i bestemmelsen sier at planer ikke kan «settes i verk» uten godkjenning fra departementet. Språklig sett og ut fra systemet er det da naturlig å tolke det sånn at kommunen kan vedta planen, men at planen ikke kan gjennomføres før [Klima- og miljødepartementet] har godkjent den. (...) Når planen først er godkjent, leser [Miljødirektoratet] det sånn at gjennomføring er direkte tillatt. Dette stemmer også best

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

overens med det som ellers var regelen i landskapsvernområder etter naturvernloven i 1970. Det kreves dermed ikke dispensasjon fra Statsforvalteren.»

På bakgrunn av dette, **trekker** vi derfor den gjenværende innsigelsen til detaljreguleringen.

Vi har imidlertid enkelte anbefalinger. Bestemmelsen til hensynssonen som omfatter naturtypen med kalkrik alm-lind-hasselskog lyder: «*Under anleggsperioden skal det settes opp et byggegjerde som beskyttelse av rotsoner og stammer til trær som ikke skal påføres skade i samråd med arborist/trepleier.*» Vi stiller spørsmål ved hvordan man skal klare å oppnå dette i praksis, da vi legger til grunn at slingringsrommet for hvor traséen skal ligge er lite. Det ser ut som på flyfoto at det står igjen noen få trær der traseen skal gå. Vi anbefaler at det, så langt det er praktisk mulig, gjøres tilpasninger for å bevare de trærne som står igjen.

Vi ber om å få tilsendt vedtaket i saken og eventuelt godkjent reguleringsplan. Vi viser til at godkjent plan må sendes til Klima- og miljødepartementet før den kan gjennomføres.

Med hilsen

Eli Kristin Nordsiden
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Agnes Nygaard Andenæs
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Buskerud fylkeskommune

Postboks 3563

3007

DRAMMEN

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

10.09.2025

Vår ref:

2022/32851

Deres dato:

11.08.2025

Deres ref:

2022/1189

LIER KOMMUNE

Postboks 205

3401 LIER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Agnes Nygaard Andenæs, 32 26 68 12

Svar på anmodning - Innsigelse til detaljregulering for ny hovedvannforsyning fra Kleivdammen til Gjellebekk

Vi viser til brev datert 11. august 2025.

Bakgrunn

I forbindelse med høringen av detaljregulering for ny hovedvannforsyning fra Kleivdammen til Gjellebekk, fremmet vi ved brev datert 2. april 2025 innsigelse til planforslaget. Dette var begrunnet i:

- (i) **Manglende kunnskapsgrunnlag:** En del av traséen innenfor delområde 1 lå utenfor dekningsområdet for naturtypekartlegging etter NiN-metodikk i Naturbase. Vi hadde derfor ikke kjennskap til om og i så fall hvilke naturverdier som finnes her, men mente det var grunn til å tro at det kunne finnes miljøverdier her av nasjonal eller vesentlig regional verdi som kunne bli negativt berørt.
- (ii) **Hule eiker ved Sand gård:** Vi vurderte at planforslaget åpnet for tiltak som vil gi negative følger for hule eiker ved Sand gård, som er omfattet av forskrift om utvalgte naturtyper. Vi ba om at alternativer traséer ble vurdert for å skåne trærne med rotsone.
- (iii) **Tranby landskapsvernområde:** I delområde 7 går trasen gjennom en naturtype med kalkrik alm-lind-hasselskog som har sentral økosystemfunksjon og moderat lokalitetskvalitet. Naturtypen er rødlistet som nær truet (NT). Deler av arealet ligger i Tranby landskapsvernområde. Vi ba om at man vurderer en alternativ trasé utenfor lokaliteten.

Kommunens forslag til løsning på innsigelsene

Kommunen viser i brev datert 11. august 2025 til at de imøtekommer innsigelsene, og anmoder om at innsigelsene anses løst.

Manglende kunnskapsgrunnlag (i)

Kommunen viser til at ny kartlegging nå er gjennomført og dokumentert i oversendt notat. I notatet fremgår det at:

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no

Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

«Det er gjennomført befaring av delområde 1 (Kleivdammen–Eikseterveien) den 25. april 2025 av økolog Mari Brøndbo Dahl og naturforvalter Eirik Bjerke Thorsen fra Norconsult. Fagrapporten «Konsekvensutredning terrestrisk naturmiljø» ble oppdatert for disse delområdene og sendt Statsforvalteren for gjennomsyn, i forkant av dialogmøtet den 4. juni 2025.

Ved befaringen ble det klart at delområde 1 (Kleivdammen–Eikseterveien) ikke svarer til noen naturtype etter miljødirektoratets instruks M-22091. Verdivurdering av delområde 1 og vurdering av tiltakets påvirkning og konsekvens for delområde 1 endres derfor ikke.

Ettersom området er befart og fagrapporten er oppdatert anser Norconsult at kunnskapsgrunnlaget er tilfredsstillende for delområde 1.»

Vi har vurdert notatet og den oppdaterte fagrapporten. Vi merker oss at det fremgår at området er kartlagt på et tidspunkt hvor mange karplanter ennå ikke lar seg identifisere, men at tidspunktet likevel vurderes å være så vidt innenfor vekstsesong. Vi forstår det derfor som at fagpersonene som har vært ute i felt mener at tidspunktet var godt nok for å vurdere naturverdiene på stedet, med den konklusjon at området ikke svarer til noen naturtype etter Miljødirektoratets instruks M-2209.

På bakgrunn av dette anser vi denne innsigelsen som **løst**.

Hule eiker ved Sand gård (ii)

I det vedlagte notatet er det redegjort for valget av trasé med nærføring til de hule eikene. Det er i større grad enn før redegjort for valget bak traséen, herunder at det er den som gir best driftssikkerhet for vannforsyningen og at det av flere årsaker er lagt vekt på å følge eksisterende ledningstrasé. Videre vil en sving utenom eiketrærne medført en lengre trasé med mer omfattende inngrep i dyrka mark, og ført til flere uheldige avvinklingspunkter på ledningen og kryssingsløsning, hvilket er ugunstig mht. at eksisterende ledning må være i drift under hele anleggsperioden.

Det redegjøres videre for hvorfor enkelte andre traséer er valgt bort, inkludert mulighet for styrt boring. Det vises i den sammenheng til at dette sannsynligvis vil være teknisk ugjennomførbart grunnet blant annet svært høyt trykk i ledningen, ledningsdimensjoner, rørtype og grunnforhold.

I oversendelsen vises det til at avbøtende tiltak sikres gjennom endrede bestemmelser og plankart. Herunder foreslås det å endre bestemmelsen til hensynssone som dekker til hule eikene til:

«a) Båndlegging etter lov om naturvern (H720)

1. Området H720_1 - 3 er båndlagt etter Forskrift om utvalgte naturtyper (FOR 2011-05-13 nr. 512) etter naturmangfoldloven. Hensynssone H720_1 (Øvre Eggeveien) og H720_2-3 (Sand) omfatter hule eiker som skal bevares. Under anleggsperioden skal det settes opp et byggegjerde som beskyttelse. Det tillates ingen tekniske inngrep under markflaten innenfor hensynssonen. Tiltak på og over dagens terreng tillates ikke.

Før tiltak som potensielt kan skade røtter, stammer og kroner tillates, skal det gjennomføres prøvegraving og kartlegging av rotsonens utbredelse som grunnlag, samt stilles eventuelle vilkår om avbøtende tiltak som skal fremkomme av miljøoppfølgingsplan. Ved gravearbeider i nærheten av båndleggingssonene H720_1 - 3 skal arborist være til stede under arbeidene.»

På bakgrunn av dette, anser vi også denne innsigelsen som **løst**.

Tranby landskapsvernområde (iii)

Det blir i oversendelsen vist til at naturtypen med kalkrik alm-lind-hasselskog har vært utsatt for hogst. Av notatet fremgår det:

«I etterkant av registreringen fra 2018 er området hogd. Dette fremgår også av historiske flyfoto fra området. Kun enkeltstående trær av ask (EN – truet) og spisslønn står igjen, hovedsakelig i den sørligste delen, som er omfattet av landskapsvernområdet. Se foto av området i figur 4. Det er vurdert at området ikke utgjør en naturtypelokalitet i dag og området innehar ingen særlig verdi for biologisk mangfold. Verdivurdering av delområde 7 med kalkedellønskogen er derfor endret i fagrapport KU terrestrisk naturmiljø fra «stor verdi» til «ubetydelig verdi», påvirkning er vurdert til «noe forringet» slik som tidligere, mens konsekvensen er endret fra «middels negativ konsekvens» til «ubetydelig konsekvens».»

I dialogmøte med kommunen den 4. juni 2025 påpekte vi imidlertid at selv om området ikke utgjør en naturtypelokalitet i dag, kan det være potensiale for at naturtypen tar seg opp igjen senere. Vi viste til viktigheten av å vurdere alternative traséer, og å bevare eventuelle trær som står igjen.

I oversendelsen redegjøres det i notatet for hvorfor andre traséalternativer har blitt valgt bort. Disse ble også gjennomgått i dialogmøtet. Det foreslås også å tilføye bestemmelsen til hensynssonen som omfatter naturtypen følgende: «Under anleggsperioden skal det settes opp et byggegjerde som beskyttelse av rotsoner og stammer til trær som ikke skal påføres skade i samråd med arborist/trepleier.» Vi anbefaler at bestemmelsen er enda mer konkret med hensyn til at man skal unngå å hogge eller skade alm og lind som skulle stå igjen. Virke av større dimensjoner bør også legges igjen, det betyr stammer over 20-30 cm i diameter.

Etter vår vurdering, kan vi anse den del av innsigelsen som ligger utenfor landskapsvernområdet som løst. For den del som gjelder landskapsvernområde, **viser vi til at vi ikke kan anse denne innsigelsen som løst før forholdet til verneforskriften er avklart.** Vi viser i den sammenheng til Miljøforvaltningens innsigelsesrundskriv T-2/16 punkt 3.8, som lyder:

«Innsigelse skal alltid fremmes dersom et tiltak i planforslaget kan kreve dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, første ledd annet eller tredje alternativ («sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig»). Statsforvalteren kan ikke i mekling frafalle innsigelsen før det eventuelt er gitt dispensasjon fra verneforskriften etter disse alternativene, og vedtaket er endelig.»

Vi venter fortsatt på svar fra Klima- og miljøverndepartementet på svar på hvordan verneforskriftens § V punkt 5 skal forstås, sist ved purring i august og i september. Vi fortsetter oppfølgingen overfor departementet, og skal gjøre det klart at kommunen har behov for et snarlig svar.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Eli Kristin Nordsiden
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Buskerud fylkeskommune

Postboks 3563

3007

DRAMMEN